

8.4.2013

1 Asia

Määräävän markkina-aseman väärinkäyttöepäily koskien Suomen Moottoriliitto ry:n toimintaa

2 Osapuolet

Suomen Moottoriliitto ry

Toimenpidepyynnön tekijä:
Satakunta Enduro CUP ry

3 Ratkaisu

Asia jätetään tutkimatta.

4 Asian vireilletulo

Kilpailuvirasto (1.1.2013 alkaen Kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV) vastaanotti Satakunta Enduro CUP ry:n (jäljempänä Satakunta Enduro) 30.10.2008 päivätyn toimenpidepyynnön. Toimenpidepyynnön tekijä epäilee Suomen Moottoriliitto ry:n (jäljempänä SML) väärinkäyttävän määräävää markkina-asemaa moottoripyöräkilpailujen järjestämisessä. Lisäksi virasto on saanut yksityishenkilöltä 9.10.2008 samasta asiasta selvityspyynnön, jossa on viitattu Kilpailuviraston aikaisempaan ratkaisukäytäntöön ja epäilty SML:n toimivan kilpailua rajoittavalla tavalla.

SML kieltää säännöissään alaisiaan rekisteröityjä yhdistyksiä ja näiden jäseniä kilpailulisenssin automaattisen, määräaikaisen peruuntumisen uhalla, osallistumasta Suomessa kilpailuun, jossa ei noudateta urheilusäännöstöä tai jolla ei ole SML:n taikka alan kansainvälisten liittojen antamaa osallistumislupaa. SML lähetti vuonna 2008 tiedotteen sääntörikkomuksista ja niiden tutkinnasta uhaten rangaista noin kolmeakymmentä ajajaa sääntörikkomuksista. Rikkomuksista epäillyillä ajajilla oli SML:n myöntämä kilpailulisenssi ja he olivat osallistuneet Satakunta Enduron järjestämään moottoripyörien endurotapahtumaan. Satakunta Enduron mukaan SML pyrkii rajoittamaan moottoripyöräilyn harrastustoimintaa ja estämään lajin kehityksen. Satakunta Enduro kertoo SML:n toteuttaneen muun muassa ratakartoituksen siirtääkseen maasto- ja metsäalueita harrastustoiminnasta omaan kilpailukäyttöön ja asettaneen tarpeettomia teknisiä määräyksiä toiminnalle, jossa ei Satakunta Enduron käsityksen mukaan ole kysymys kilpailusta, vaan harrastustoiminnasta.

8.4.2013

5 Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asiassa sovelttama tutkimatta jättämistä koskeva säännös

Kilpailulain (948/2011) 32 §:ssä on säännös asioiden tutkimatta jättämisestä. Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan virasto voi jättää asian tutkimatta, jos ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on lain 5 tai 7 §:n tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kilpailunrajoitus.

Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan asia jätetään tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton. Lakiesitystä koskevien perustelujen mukaan toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton esimerkiksi silloin, jos toimenpidepyyntö ei kuulu Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivaltaan tai jos toimenpidepyynnössä esitetyt seikat eivät selvästi liity kilpailun turvaamiseen.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on tehnyt tutkimatta jättämistä koskevan päätöksensä asiassa seuraavin perustein:

Opetus- ja kulttuuriministeriön virastolle 20.6.2011 toimittaman lausunnon mukaan liikunta-asetuksessa kustakin lajista valtionapukelpoiseksi hyväksytään vain yksi lajiliitto. Valtakunnallisen lajiliiton velvollisuus jäseniään kohtaan on organisoida ja resurssien mukaan rahoittaa valtakunnallinen valmennus-, kilpailu- ja harrastustoiminta. Velvollisuuksiin kuuluu myös lajin kilpailutoimintaan liittyvän infrastruktuurin edistäminen (olosuhteet, toimitsijakoulutus jne.) sekä lajin harrastamiseen liittyvästä turvallisuudesta huolehtiminen. Lajiliitto vastaa lajin ulkoisesta maineesta ja on velvollinen puuttamaan lajin sisällä tapahtuvaan urheilun eettisten arvojen ja sääntöjen rikkomiseen, esimerkiksi dopingrikkomuksiin.

SML on moottoripyörä-, moottorikelkka- ja ATV (All Terrain Vehicle) -lajien lajiliitto, jossa on noin 260 jäsenkerhoa ja 30 000 henkilöjäsentä. SML on moottoriurheilun maailman liiton (FIM) ja Euroopan liiton (UEM) jäsen. Vain SML:n lisenssinhaltijat saavat osallistua Suomesta kansainvälisten lajiliittojen järjestämiin kansainvälisiin kilpailuihin ja tapahtumiin, kuten maailmanmestaruuskilpailuihin. Vuosilisenssin ostaneista harrastajista, joita on kaikkiaan noin 3000, ensisijaiseksi lajikseen 700 on ilmoittanut enduron.

SML valvoo selvityksensä mukaan alan edunvalvojana kilpailulupamenettelyn avulla moottoripyörätapahtumien laillisuutta, turvallisuutta ja yhteiskunnan velvoitteiden sekä maanomistajien etujen huomioon ottamista. Kilpailuluvan hakiessaan järjestäjä sitoutuu vastaamaan näistä. Kilpailulupamenettelyllä SML pystyy osoittamaan, onko kyseinen tapahtuma kuulunut sen toimintaan ja kilpailunjärjestäjä varautunut riittävästi turvallisuus- ja ympäristökysymyksiin sekä lajisäännöissä mainittuihin velvoitteisiin. Kilpailulupa myönnetään SML:n mukaan kaikille sen jäsenkerhoille, jotka sitä hakevat ja

8.4.2013

joiden jäsenyys on voimassa, kun sääntövelvollisuudet täyttyvät ja kilpailunjärjestäjä on nimennyt vastuulliset henkilöt järjestelyä toteuttamaan. SML:n jäseneksi voivat liittyä kaikki yhdistykset halutessaan vuosittaisella 5 euron jäsenmaksulla. Valvontatehtäväänsä SML toteuttaa yhteistyössä eri ministeriöiden ja viranomaisten kanssa.

SML ei selvityksensä mukaan säännöissään rajoita tai kiellä jonkin muun yhdistyksen, yhteisön, yrityksen tai yksityishenkilön järjestämää moottoriurheilutapahtumaa. Yhdistys ei myöskään aktiivisesti valvo mahdollisia muita kilpailunjärjestäjiä, koska tavoitteena on ylläpitää oman jäsenistön järjestelmää. Tiedotukset ja huomautukset, joista toimenpidepyynnöissä oli kysymys, oli lähetetty ainoastaan jäsenille, jotka olivat ottaneet osaa kilpailuihin, joissa ei mahdollisesti ollut noudatettu riittäviä moottoriurheilun turvallisuusmääräyksiä. Toiminta oli lajiliiton mukaan aiheuttanut riskin laillisen moottoriurheilutoiminnan jatkumiselle Suomessa ja hankaloittanut edunvalvontatyötä.

Säännöissä mainittu kilpailulisenssin automaattinen peruuntuminen kuudeksi kuukaudeksi on selvityksen mukaan poistettu. Lisenssin mahdollinen peruuttaminen perustuu nykyisin SML:n mukaan asiassa saatuun näyttöön ja koskee ilman kilpailulupaa tapahtunutta lainvastaista toimintaa, josta on aiheutunut vahinkoa moottoriurheilulle. SML:n hallituksen peruutus päätöksestä on valitusmahdollisuus SML:n vetoomustuomioistuimeen ja Urheilun oikeusturvalautakuntaan. Mikäli näyttö on riittämätön, ratkaistaan asia selvityksen mukaan urheilijan edun mukaisesti. SML ei selvityksensä mukaan ole käytännössä jakanut rangaistuksia.

Harrastetoimintaan liittyvistä kilpailuista SML ei peri lupamaksua. Satakunta Enduron mukaan sen moottoripyöräilytoiminta on viime aikoina sujunut ongelmitta, eikä SML ole puuttunut toimenpidepyynnön tekijän järjestämiin moottoripyörätapahtumiin.

Kilpailulain tarkoituksena on suojata elinkeinonharjoittajien välistä kilpailuprosessia. Osapuolet ovat erimielisiä siitä, onko Satakunta Enduron toiminta harrastus- vai kilpailutoimintaa. Siltä osin kuin on kysymys urheiluun liittyvästä taloudellisesta toiminnasta, asiaa voidaan tarkastella kilpailulain perusteella. Asiassa ei kuitenkaan näytä olevan kysymys sellaisesta kilpailun rajoittamisesta, joka kilpailulain 1 §:n tarkoittamalla tavalla vaikuttaisi markkinaprosessin toimivuuteen tai talouden tehokkuuteen. Saatujen tietojen perusteella terve ja toimiva taloudellinen kilpailu ei ole vaarantunut SML:n toiminnan vuoksi.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tavoitteena on lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla puuttua kansantaloudellisesti merkittäviin kilpailunrajoituksiin, joilla on markkinamekanismin yleisen toimivuuden kannalta selkeästi haitallinen vaikutus, tai jotka on kilpailulaissa selvästi kielletty.

8.4.2013

Ottaen huomioon, että kysymyksessä oleva taloudellinen toiminta on luonteeltaan suppeaa, ei vaikuta olevan kansantaloudellisesti merkittävää, eikä yleinen etukaan edellytä asian yksityiskohtaista selvittämistä, Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta. Viraston päätös tutkimatta jättämisestä ei sisällä arviota epäillyn kilpailurajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä asiassa käsitellyn toiminnan olevan kilpailulain vastaista, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

6 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 1 § ja 32 §

7 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

8 Lisätiedot

Lisätietoja antaa apulaisjohtaja Valtteri Virtanen, puhelin 029 5053621, sähköposti muotoa.etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Apulaisjohtaja Valtteri Virtanen

Kilpailuasiainneuvos Topi Johansson